

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.II.20.374/2013/4. szám

A Szegedi Ítéltábla a dr. Toncs Tamás ügyvéd által képviselt felperesnek - a dr. Tóth Benedek ügyvéd által képviselt ellen személyiségi jogsértés megállapítása és egyéb követelés iránt indított perében a Kecskeméti Törvényszék 2013. március 18. napján kelt 7.P.21.040/2012/26. számú ítélete ellen a felperes részéről 29. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés alapján lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett rendelkezései **részben** az alábbiak szerint **megváltoztatja**.

Az alperes által fizetendő elsőfokú eljárási illeték összegét 18 000 (tizennyolcezer) Ft-ra, a felperes által fizetendő eljárási illeték összegét 53 800 (ötvenháromezer-nyolcszáz) Ft-ra leszállítja.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 95 000 (kilencvenötezer) Ft másodfokú perköltséget.

A feljegyzett 306 800 (háromszázhaty-ezer-nyolcszáz) Ft másodfokú eljárási illetéket a felperes köteles megfizetni az állami adóhatóság külön felhívására a Magyar Államnak.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S :

A felperes a **(település neve) (társasház címe)** szám alatti társasház társtulajdonosa, míg az alperes a társasház közös képviselője. A felperes a Kecskeméti Városi Bíróság előtt 2.P.22.399/2010. számon eljárást indított közgyűlési határozat érvénytelenségének megállapítása iránt, amely 2.P.20.032/2012. szám

alatt folytatódott. A fenti eljárás során az alperes mint a társasház közös képviselője 2010. augusztus 17. napján a társasház perbeli jogi képviseletének ellátására ügyvéd részére meghatalmazást adott. A megbízási szerződéssel kapcsolatban felmerült 90 196 Ft-ot a társasház 2010. december havi közös költség elszámolás összesítő listáján alperesi tartozásként mutatta ki és azt megküldte a társasház valamennyi tulajdonosa részére. Az alperes 2011. január 17-i levélben hívta fel a felperest a fenti összeg kiegyenlítésére.

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes megsértette a jóhírnévhez, emberi méltósághoz fűződő személyiségi jogát, ugyanis közös képviselői hatalmával visszaélve tudatosan, hamisan, valótlan adatokon alapuló tartozást mutatott ki a hátrányára, a tulajdonostársak, a könyvvizsgáló és más személyek előtt rossz színben tüntette fel, azt vélelmezve, hogy felelőtlen, mások terhére élőködő személy. Az alperest a jogsértés kapcsán elégtételadásra kérte kötelezni oly módon, hogy az alperes saját költségén A/5. méretű iraton, Arial méretű betűtípussal, 14-es méretben, az alábbi tartalmú nyilatkozatot közölje a társasház tulajdonostársaival: „Tisztelt Tulajdonostársak ! Én, alperes neve közös képviselő, tudatosan, rosszhiszeműen, hamisan állítottam, hogy a **(társasház címe)** társasház egyik tulajdonosa 90 000 Ft-nál többel tartozik a társasháznak. Utólagosan kérem elnézésüket, hogy megtévesztettem Önöket. alperes neve közös képviselő 2011. július 11.”

A fentiekben túlmenően a felperes a közte és a társasház között ez idáig folyamatban volt peres eljárásokban felmerült perköltség és jelen peres eljárás költségei címén 2 599 893 Ft, míg nem vagyoni kár címén 800 000 Ft „sérelemdíj” megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Nem vitatta, hogy a fenti összeget a társasház költségvetésében felperesi tartozásként tartotta nyilván, miután az a felperes által kezdeményezett peres eljárásban a társasház jogi képviseletével kapcsolatban merült fel, azonban utóbb ezt korrigálta, és mint felperesi tartozást törölte, erről a 2012. májusában tartott közgyűlésen a tulajdonostársakat tájékoztatta, majd a közgyűlésről készült jegyzőkönyv egy-egy példányát a társasház tulajdonosainak térítvevényes levél formájában kézbesítette. A jegyzőkönyv tartalmazta, hogy a fenti költség fennáll, a bíróság döntésétől függ, hogy azt I.rendű felperes nevenak, avagy a társasháznak kell viselnie.

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az alperes, mint a **(település neve)** **(társasház címe)** számú társasház közös képviselője az általa 2010. decemberi közös költség elszámolás összesítő lista 049. sorában 90 196 Ft-nak, a felperes tartozásaként történő megállapításával és ennek a tulajdonostársakkal való írásbeli közlésével megsértette a felperes hírnevét. Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította. A felperest 168 000 Ft, míg az alperest 36 000 Ft feljegyzett eljárási illeték megfizetésére kötelezte.

Határozata szerint az alperes nem vitatta, hogy a Kecskeméti Járásbíróság előtt folyamatban levő peres eljárás vitelére meghatalmazott jogi képviselő részére a

társasház által kifizetett megbízási díj felperesi tartozásként került nyilvántartásra a társasház költségvetésében, amelyről a tulajdonostársak tudomást szereztek. Az elsőfokú bíróság megítélése szerint e magatartás alkalmas volt a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi joga megsértésére, ezért a jogsértés tényének megállapítása tekintetében a keresetet megalapozottnak ítélte. A jogsértés tényének rögzítését önmagában is megfelelő személyiségvédelmi eszköznek ítélte a felperest ért hátrány ellentételezésére, ezért a további elégtételadásra irányuló felperesi kerestet, mint megalapozatlant elutasította, különös tekintettel arra is, hogy az alperes a társasház lakógyűlésén „tévedéséről” a tulajdonostársakat tájékoztatta, majd a helyesbítésre vonatkozó nyilatkozatot és jegyzőkönyvet valamennyi tulajdonostárshoz bizonyítottan eljuttatta.

A felperes perköltség igényét kártérítési követelésnek tekintette, ennek kapcsán vizsgálta a Ptk. 339. § (1) bekezdésében írt jogszabályi feltételek teljesülését. Kiemelte, a felperes a perben nem bizonyította, hogy a személyiségi jogsérelemmel okozati összefüggésben akár vagyoni, akár nem vagyoni kára keletkezett, a felperest ért csekély súlyú jogsértés kompenzálására a nem vagyoni kártérítés megítélését szükségtelennek találta.

A felperesnek a közös képviselő e minőségében kifejtett tevékenységével összefüggő további kifogásait, a társaság közgyűlése által hozott határozatok jogszerűségét nem vizsgálta, utalva arra, hogy ezek jelen peres eljárás tárgyát nem képezhetik, a felperes ezzel kapcsolatos igényét külön eljárásban érvényesítheti.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést annak megváltoztatása, a keresetének teljes egészében helyt adó döntés meghozatala iránt. Fellebbezésében továbbra is kérte a keresetben részletezett személyiségi jogai megsértésének megállapítását, a jogsértés abbahagyására, nyilatkozattételben történő elégtételadásra, a sérelmes helyzet megszüntetésére, 800 000 Ft nem vagyoni kára megtérítésére kötelezni az alperest. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság perköltségigényét kártérítési követelésként értékelte és azt elutasította. Álláspontja szerint személyiségi jogait sérti egyfelől, hogy az alperes a 90 000 Ft-ot tartozásaként tartja nyilván jelenleg is, de személyiség sértőnek ítéli az alperes eljárását az általa ez idáig használt kiskamra vonatkozásában felmerült személyi jövedelemadó, a vízórák cseréjével kapcsolatos eljárás tekintetében és sérelmezte, hogy az alperes kérése ellenére a 2008-tól 2012. évig terjedő időszakra vonatkozóan a társasházi elszámolást részére nem készítette el. Részletezte fellebbezésében, hogy milyen módon kéri eltüntetni az alperest az általa részletezett jogsértő tevékenységtől, milyen formában kér elégtételt és mely intézkedések megtételét kéri az általa sérelmesnek ítélt helyzet megszüntetése érdekében. Álláspontja szerint az őt ért személyiségi jogsérelem csak a sérelemdíj teljesítésével kompenzálható, amely nem eltúlzott, arányban áll az alperesi jogsértés súlyával. Álláspontja szerint a korábbi peres eljárásokban felmerült költségeit a per érdemi elbírálásától függetlenül meg kellett volna részére téríteni, miután azok a közös képviselő hibás magatartása, „nem úriemberes” viselkedése folytán merültek fel. A korábbi perekhez kapcsolódó perköltség igényét 401 021 Ft-ra, míg a jelen elsőfokú eljárásban felmerült költségeit 2 633 478 Ft-ra tette. Az általa igényelt sérelemdíj kapcsán kiemelte, a személyhez

fűződő jogsértés megállapítása automatikusan maga után vonja a sérelemdíj iránti igény megalapozottságát, így azt az elsőfokú bíróság további bizonyítás lefolytatása nélkül köteles lett volna a javára megítélni. Vitatta emellett, hogy a jogsértés olyan csekély súlyúnak minősülne, amely nem indokolja a nem vagyoni kárpótlás megítélését.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult. Védekezésül előadta, az alperes jogban való járatlansága folytán következett be az, hogy a társasház által meghatalmazott jogi képviselő megbízási díja felperesi tartozásként került nyilvántartásba véve a társasház elszámolásában. A közös képviselőnek nem volt tudomása arról, hogy az érintett peres eljárás jogerős befejezését követően állapítható meg az érintett költség viselésére kötelezhető személy, amint azonban az erre vonatkozó tájékoztatást megkapta, nyomban intézkedett az érintett összeg felperesi tartozásként való nyilvántartásának törlése iránt. Erről pedig valamennyi tulajdonostársat megfelelő módon értesítette, így a felperes személyiségi joga nem sérült. Megjegyezte, a Kecskeméti Járásbíróság a 2.P.22.399/2010. számú ügyben 2013. szeptember 13. napján ítéletet hozott, ebben a felperes keresetét elutasította és 240 000 Ft perköltség megfizetésére kötelezte a társasház javára. Ez a körülmény pedig azt igazolja, hogy az alperes, ha nem is jogszerűen, de megalapozottan tüntette fel felperesi tartozásként a 90 000 Ft-ot. Miután pedig az alperes korábban a sérelmes helyzetet megszüntette, így a felperes megfelelő elégtételt kapott, az alperes további marasztalása szükségtelen. A felperes nem bizonyította, hogy a jogsértéssel okozati összefüggésben nem vagyoni kára keletkezett, így ennek elutasításáról az elsőfokú bíróság helytállóan rendelkezett.

A fellebbezés alaptalan.

A felperes keresetében személyisége joga megsértésének megállapítását, jogkövetkezmények alkalmazását kérte, fellebbezése a keresetének helyt adó döntés meghozatalára irányult. Az elsőfokú bíróság a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi joga megsértését megállapíthatónak ítélte a felperes által sérelmezett közel 90 000 Ft-os összeg felperesi tartozásként való feltüntetése kapcsán, amely ítéleti rendelkezés alperesi fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett. Erre figyelemmel a felperes szükségtelenül kérte fellebbezésében a jogsértés tényének ismételt megállapítását, így a kifejtettekre figyelemmel az ítéletábra azt érdemben már nem vizsgálhatta. Csupán megjegyezni kívánja az ítéletábra, miszerint az elsőfokú bíróság a jogszabályi rendelkezések helyes alkalmazásával hozta meg döntését a jogsértés megállapítása és a jogkövetkezmények alkalmazása tekintetében, az ítéletábra maradéktalanul egyetért ítélete kapcsán kifejtett indokaival is.

A felperes fellebbezésében elégtételadásra és nem vagyoni kártérítés megfizetésére is kérte kötelezni az alperest, ezért az ítéletábrának vizsgálnia kellett miszerint indokolt-e további jogkövetkezmény alkalmazása.

A személyhez fűződő jogok megsértésének egyik objektív szankciója az elégtételadásra kötelezés (Ptk. 84. § (1) bekezdés c) pont). Az elégtétel adása erkölcsi jóvátételt jelent, amelynek keretében a sérelmet szenvedett fél általában olyan tartalmú nyilatkozat közzétételét követelheti, amely a jogsérelem megtörténtét tudatosítja azzal a személyi körrel, amely előtt őt a sérelem érte (EBH2006. 1398.). Az ítélet tábla e tekintetben is osztja az elsőfokú bíróság álláspontját. Az alperes a perben igazolta, hogy a felperes által kifogásolt tartozást a társasház könyveléséből, mint felperesi tartozást utóbb törölte, a közgyűlési jegyzőkönyv ennek tényét tartalmazza is, majd az alperes a jegyzőkönyvet valamennyi tulajdonostárs részére kézbesítette, így mindazok tudomást szereztek arról, hogy az alperes magatartása jogsértő volt, akik előtt maga a jogsértés megvalósult, egyidejűleg értesültek a sérelmes helyzet megszűntetéséről is. Az elégtételadás formája alkalmas a felperest ennek kapcsán ért hátrány kompenzálására, további elégtétel adást az ítélet tábla is szükségtelennek ítélte.

A felperes alaptalanul sérelmezi a nem vagyoni kártérítés iránti igénye elutasítását is. A Ptk. 84. § (1) bekezdés e) pontja alapján, akit személyhez fűződő jogában megsértenek, a polgári jogi felelősség szabályai szerint követelhet kártérítést. A Ptk. 339. § (1) bekezdése szerint, aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni. Mentessül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.

A Ptk. 355. § (1) és (4) bekezdése alapján a kárért felelős személy köteles az eredeti állapotot helyreállítani, ha pedig az nem lehetséges, vagy a károsult azt alapos okból nem kívánja, köteles a károsult vagyoni és nem vagyoni kárát megtéríteni. Kártérítés címen - egyebek mellett - azt a kárpótlást, vagy költséget kell megtéríteni, amely a károsultat ért vagyoni és nem vagyoni hátrány csökkentéséhez, vagy kiküszöböléséhez szükséges. A személyhez fűződő jogok bármilyen súlyú megsértése azonban nem teremti meg a nem vagyoni kártérítési felelősség jogalapját, azaz a jogsértés nem feltétlenül és nem automatikusan vonja maga után e szankció alkalmazhatóságát, ahhoz többsélynállás szükséges (Baranya Megyei Bíróság Polgári és Közigazgatási Kollégiumának 1. sz. véleménye - BDT2001. 2. szám). A károsult tehát nem vagyoni kárpótlásra akkor tarthat igényt, ha bizonyítja, hogy a jogellenes magatartással okozati összefüggésben olyan - objektív szankciókkal el nem hárítható - hátrány érte, amelynek csökkentéséhez, vagy kiküszöböléséhez indokolt és szükséges nem vagyoni kárpótlás megítélése (EBH2000. 302., BH2002. 24/II., BH2001. 110/II.). A perbeli esetben a megvalósult jogsértés súlya, jellege alapján nem lehet arra következtetni, hogy az a felperes oldalán nem vagyoni kárpótlásra alapot adó sérelmet idézett elő, emellett a felperes a nem vagyoni kártérítés már részletezett jogszabályi feltételeinek teljesülését sem bizonyította, ezért az elsőfokú bíróság megalapozottan döntött a felperes ezt érintő igényének elutasításáról is.

Az ítélet tábla - a fentiekkel ellentétben - nem ért egyet a felperes perköltségigénynek nevezett követelését érintő elsőfokú ítéleti megállapításokkal. A felperes jelen perben egyidejűleg különböző költségigényeket kívánt érvényesíteni. Így a korábbi, jelen

peres eljárással össze nem függő, egyéb peres eljárásokhoz kapcsolódó perköltségigényét az elsőfokú eljárásban 395 907 Ft-ban jelölte meg, míg a jelen eljárással összefüggő perköltség követelését 2 203 986 Ft-ban határozta meg. Az előbbi megítélése tekintetében az elsőfokú bíróság álláspontja helytálló, a korábbi peres eljárásokhoz kapcsolódó perköltség megtérítését ugyanis a felperes abban a perben kérhette volna, amelyben az ténylegesen felmerült, s amennyiben ezt nem tette - illetve, ha pervesztessége okán az javára nem volt megítélhető -, úgy arra, mint perköltségre, utóbb sem tarthat igényt. A fenti összeget jelen per keretei között - ahogyan arra az elsőfokú bíróság is helyesen utalt - legfeljebb kártérítés címén igényelhetné, az alperes kártérítési felelőssége megállapításához szükséges és fentebb idézett Ptk. 339. § (1) bekezdésében írt jogszabályi feltételek teljesülésének hiányában azonban követelése megalapozatlan. A további 2 203 986 Ft-ra kifejezetten, mint a jelen peres eljárásban felmerült perköltségére tartott igényt, ami azonban nem tekinthető kártérítési követelésnek. A Pp. 75. §-a szerint perköltség - a törvényben meghatározott kivételektől eltekintve - mindaz a költség, ami a felek célszerű és jóhiszemű pervitelével kapcsolatban akár a bíróság előtt, akár a bíróságon kívül merült fel. A bíróság a perköltség viselése felől az ítéletben, vagy az eljárást befejező egyéb határozatban dönt akként, hogy - a jogszabályban meghatározott kivételektől eltekintve (Pp. 80-83. §) - a pervesztes felet kötelezi a pernyertes fél költségeinek viselésére (Pp. 77. §, 78. § (1) bekezdés). Ebből következően a felperes a jelen perrel kapcsolatban felmerült költségei megtérítését csak pernyertessége esetén igényelheti. Miután pedig a jogsértés tényének megállapításán túlmenően egyéb igényei tekintetében pervesztes lett, ezért az alperes a felperes költségeiben nem marasztható. A felperesi követelés eltérő minősítésének pedig csupán annyiban van jelentősége, hogy a jelen perhez kapcsolódó perköltségigény a pertárgyérték meghatározása során nem vehető figyelembe. Ennek következtében az elsőfokú eljárás pertárgyértéke 1 195 907 Ft-ban határozható meg. Itt kíván utalni az ítélőtábla arra, hogy amennyiben a kereseti kérelem a személyiségi jogsérelem megállapítása mellett a Ptk. 84. § (1) bekezdésében írt jogkövetkezmények alkalmazására irányul, látszólagos keresethalmazat keletkezik. Ilyen esetben a meg nem határozható perértékű ügy illetéke külön nem számítható fel abban az esetben, ha a személyhez fűződő jogában sértett fél objektív és szubjektív szankciók alkalmazását egyaránt kéri, egy keresetben ez ugyanis egységes keresetnek minősül (BH2001. 367.). A perbeli esetben az illetékszámítás alapjául szolgáló pertárgyérték a személyhez fűződő jog megsértése iránti kereset kapcsán 800 000 Ft, míg a kártérítési igény tekintetében 395 907 Ft. A fentiek alapján a feljegyzett elsőfokú eljárási illeték összege 71 800 Ft, amelyből a pernyertesség-pervesztesség arányában a felperes 53 800 Ft-ot, míg az alperes 18 000 Ft-ot köteles megfizetni a Pp. 78. § (1) bekezdése, valamint a 6/1986. (VI.26.) IM. rendelet 13. § (2) bekezdése alapján.

A kifejtettre figyelemmel az ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletét - a per fő tárgyára vonatkozó elsőfokú ítéleti rendelkezések változatlanul hagyása mellett - az elsőfokú eljárási illeték összegére és viselésére kiterjedően a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta.

A felperes az elsőfokú eljárás során sérelmezte a kiskamra használatával kapcsolatban hozott társasházi közgyűlési és egyéb határozatokat, kérte továbbá az alperes kötelezését a társasház költségvetésének részletezésére és egyéb, a társasház működésével kapcsolatos igényt kívánt érvényesíteni. Mindezek kapcsán azonban értékelhető, a Pp. 121. §-ában foglaltaknak megfelelő határozott kereseti kérelmet nem terjesztett elő, ezért helytállóan mellőzte az elsőfokú bíróság mindezek vizsgálatát. A felperes fellebbezésében a keresetének helyt adó döntés meghozatalát kérte, miután azonban a felperes fenti igényei a kifejtettek miatt nem voltak kereseti kérelemként elbírálhatóak, így azok érdemi felülbírálatára a fellebbezési eljárás során sem kerülhetett sor.

A másodfokú eljárásban a felperes a korábbi peres eljárásokkal kapcsolatos igényét már 401 021 Ft-ra tette, míg a jelen fellebbezési eljárás alapját képező elsőfokú peres eljáráshoz kapcsolódó perköltség követelését 2 633 478 Ft-ban határozta meg, amelyhez hozzászámítandó az elégtételadáshoz és nem vagyoni kártérítési igényhez igazodó 800 000 Ft összegű pertárgyérték. Erre figyelemmel a fellebbezési eljárás pertárgyértéke 3 834 499 Ft-ra tehető. Csupán megjegyzi az ítéletábra, a felperes fellebbezésében a jelen elsőfokú és fellebbezési eljáráshoz kapcsolódó perköltségigényét 3 447 208 Ft-ra tette, a fellebbezési pertárgyérték meghatározása szempontjából azonban ebből csak az elsőfokú eljáráshoz kapcsolódó perköltség követelés vehető figyelembe, a már kifejtettek szerint. Miután pedig a felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles viselni egyfelől az alperes jogi képviselőjével kapcsolatban felmerült és a 32/2003. (VIII.22.) IM. rendelet 3. § (5) bekezdése szerint meghatározott ügyvédi munkadíjat, másfelől a fenti pertárgyértékhez igazodóan feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket (1990. évi XCIII. tv. 46. § (1) bekezdés, 6/1986. (VI. 26.) IM. rendelet 13. § (2) bekezdés).

Szeged, 2013. szeptember 24.

Dr. Szeghő Katalin sk.	Bereczkyné dr. Lengyel Nóra sk.	Zanócné dr. Ocskó Erzsébet sk.
a tanács elnöke	előadó bíró	táblabíró